

P7_TA-PROV(2010)0300

EHP – Švajčiarsko: Prekážky súvisiace s úplnou realizáciou vnútorného trhu

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 7. septembra 2010 o EHP – Švajčiarsku: Prekážky súvisiace s úplnou realizáciou vnútorného trhu (2009/2176(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na Dohodu o voľnom obchode z 22. júla 1972 medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou,
- so zreteľom na Dohodu z 21. júna 1999 medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Švajčiarskou konfederáciou na strane druhej o voľnom pohybe osôb, a najmä na jej prílohu I o voľnom pohybe osôb a prílohu III o uznávaní odborných kvalifikácií,
- so zreteľom na Dohodu medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou z 25. júna 2009 o zjednodušení kontrol a formalít pri preprave tovaru a o colných bezpečnostných opatreniach,
- so zreteľom na Dohodu medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou z 21. júna 1999 o vzájomnom uznávaní vo vzťahu k posudzovaniu zhody,
- so zreteľom na Dohodu medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou z 21. júna 1999 o určitých aspektoch verejného obstarávania,
- so zreteľom na Protokol k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Švajčiarskou konfederáciou na druhej strane z 27. mája 2008 o voľnom pohybe osôb so zreteľom na účasť Bulharskej republiky a Rumunska ako zmluvných strán na základe ich prístúpenia k Európskej únii,
- so zreteľom na Protokol k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Švajčiarskou konfederáciou na strane druhej z 26. októbra 2004 o voľnom pohybe osôb s ohľadom na účasť Českej republiky, Estónskej republiky, Cyperskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Maďarskej republiky, Maltskej republiky, Poľskej republiky, Slovinskej republiky a Slovenskej republiky ako zmluvných strán na základe ich prístúpenia k Európskej únii,
- so zreteľom na Dohodu o Európskom hospodárskom priestore,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES z 12. decembra 2006 o službách na vnútornom trhu (smernica o službách)¹,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES zo 7. septembra 2005 o uznávaní odborných kvalifikácií²,
- so zreteľom na uznesenie spoločného parlamentného výboru Európskeho hospodárskeho priestoru, ktoré bolo prijaté na 33. zasadnutí spoločného parlamentného výboru EHP,

¹ Ú. v. EÚ L 376, 27.12.2006, s. 36.

² Ú. v. EÚ L 255, 30.9.2005, s. 22.

- so zreteľom na správu spoločného parlamentného výboru Európskeho hospodárskeho priestoru o výročnej správe o fungovaní dohody o EHP v roku 2008,
 - so zreteľom na správu o švajčiarskej zahraničnej politike z 2. septembra 2009,
 - so zreteľom na 25. tabuľku výsledkov vnútorného trhu štátov EHP/EZVO,
 - so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na článok 217, ktorým sa Únii udeľuje právo uzatvárať medzinárodné dohody,
 - so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa (A7-0216/2010),
- A. keďže štyri členské štáty Európskeho združenia voľného obchodu (EZVO) (Island, Lichtenštajnsko, Nórsko a Švajčiarsko) sú pre Európsku úniu (EÚ) dôležitými obchodnými partnermi, pričom z hľadiska objemu obchodu je Švajčiarsko štvrtým a Nórsko piatym najdôležitejším obchodným partnerom EÚ,
- B. keďže vzťahy medzi EÚ a tromi členskými štátmi EZVO (Island, Lichtenštajnsko a Nórsko) sú založené na Európskom hospodárskom priestore (EHP), ktorý zabezpečuje plnú účasť na vnútornom trhu, pričom dohoda o EHP je riadená a monitorovaná vo vysoko inštitucionalizovanom rámci,
- C. keďže účasť Švajčiarska na dohode poprelo všetudové hlasovanie, ktoré sa uskutočnilo v roku 1992, a preto sa vzťahy medzi Švajčiarskom a EÚ v súčasnosti opierajú o vyše 120 dvojstranných a odvetvových dohôd, ktoré stanovujú rozsiahly stupeň integrácie, ale nie plnú účasť vo vnútornom trhu,

Úvod

1. považuje dohodu o EHP za hlavný stimul hospodárskeho rastu; víta celkové dobré výsledky štátov EHP/EZVO vo vykonávaní právnych predpisov o vnútornom trhu, ako to dokazuje tabuľka výsledkov vnútorného trhu štátov EHP/EZVO; poznamenáva, že vzťahy medzi EÚ a Švajčiarskom kladú oveľa viac výziev, pokiaľ ide o vykonávanie dohody o voľnom pohybe osôb;
2. poznamenáva, že dvojstranné dohody nestanovujú žiaden automatický mechanizmus na prispôsobenie ich obsahu neskoršiemu vývoju príslušného *acquis*; uznáva, že nezávislé prispôsobenie vnútroštátnych právnych predpisov právnym predpisom EÚ v oblastiach, na ktoré sa vzťahujú dvojstranné dohody, vyplýva zo zvrchovaného rozhodnutia švajčiarskeho národa nevstúpiť do EHP, čo treba v plnej miere rešpektovať;

Vykonávanie pravidiel vnútorného trhu: krajiny EHP/EZVO

3. víta začlenenie lepších údajov o krajinách EHP/EZVO do výročnej tabuľky výsledkov spotrebiteľských trhov; vyzýva dozorný orgán EZVO, aby s pomocou Komisie a v spolupráci s ňou ďalej rozvíjal systematické monitorovanie vykonávania právnych predpisov o vnútornom trhu;
4. poznamenáva, že nadobudnutím účinnosti Lisabonskej zmluvy existuje neistota v súvislosti s tým, pre ktoré právne predpisy EÚ je EHP relevantný; nazdáva sa, že toto by

mohlo viesť k pomalšiemu vykonávaniu právnych predpisov o vnútornom trhu v štátoch EHP/EZVO; naliehavo žiada Komisiu, aby poskytla hodnotenie situácie;

5. poznamenáva, že Lisabonská zmluva posilňuje úlohu národných parlamentov v rozhodovacom procese EÚ; nazdáva sa, že analogicky by parlamenty štátov EHP/EZVO mali byť užšie spojené s legislatívnym procesom EÚ, pokiaľ ide o návrhy súvisiace s EHP; vyzýva Komisiu, aby národným parlamentom štátov EHP/EZVO poskytla legislatívne návrhy, ktoré sú zasielané na konzultáciu národným parlamentom EÚ;
6. vyzýva Komisiu, aby sformalizovala proces oznamovania nových pravidiel a právnych predpisov EÚ, ktoré spadajú do pôsobnosti dohody o EHP, s cieľom zmenšiť priepasť medzi prijímaním nových právnych predpisov a ich možným prebratím štátmi EHP/EZVO;
7. vyzýva štáty EHP/EZVO, aby vyčlenili primerané zdroje na vykonávanie právnych predpisov o vnútornom trhu; vykonávanie smernice o službách, najmä určenie jednotných kontaktných miest, je v tejto súvislosti mimoriadne dôležité;
8. uznáva, že vykonávanie právnych predpisov o vnútornom trhu v krajinách EHP/EZVO prebieha z inštitucionálnych dôvodov nevyhnutne pomalšie ako v EÚ; pripomína, že napriek týmto odlišným podmienkam a celkovo dobrej bilancii ešte existuje aj v štátoch EHP/EZVO potenciál na zníženie deficitu vo vykonávaní;
9. poznamenáva, že momentálne prebieha diskusia o ďalších dôležitých návrhoch právnych predpisov o vnútornom trhu vrátane návrhu Komisie týkajúceho sa smernice o právach spotrebiteľa; vyzýva Komisiu, aby do týchto diskusií užšie zapojila členské štáty EHP/EZVO;

Vykonávanie pravidiel vnútorného trhu: Švajčiarsko

10. víta pokrok smerom k liberalizácii cezhraničného poskytovania služieb medzi EÚ a Švajčiarskom, a najmä pozitívne účinky dohody o voľnom pohybe osôb, o čom svedčí neustály nárast vyslaných pracovníkov a samostatne zárobkovo činných poskytovateľov služieb z EÚ pôsobiacich vo Švajčiarsku v rokoch 2005 – 2009; poznamenáva, že táto tendencia bola prospešná pre obe strany;
11. konštatuje, že Švajčiarsko prijalo množstvo podporných opatrení sprevádzajúcich dohodu o voľnom pohybe osôb, ktoré sú zamerané na ochranu pracovníkov pred mzdovým a sociálnym dumpingom a zabezpečujú rovnocenné zaobchádzanie s poskytovateľmi služieb zo Švajčiarska a EÚ a podporu dohody zo strany verejnosti; pozoruje, že tieto opatrenia môžu byť prekážkou pre poskytovanie služieb podnikmi z EÚ, predovšetkým malými a strednými podnikmi vo Švajčiarsku; konštatuje, že podľa judikatúry Súdneho dvora by bolo množstvo podporných opatrení prijateľných iba vtedy, ak by proporčne chránili všeobecný záujem, ktorý nie je chránený už v krajine pôvodu poskytovateľov služieb;
12. poukazuje na to, že najmä nasledujúce podporné opatrenia sú z hľadiska dohody o voľnom pohybe osôb neprimerané a sťažujú malým a stredným podnikom poskytovanie služieb vo Švajčiarsku: vo Švajčiarsku existujúca povinnosť predbežného oznamovania s osemdňovou čakacou lehotou, povinnosť prispievať na náklady trojstranných komisií na presadzovanie práva, ako aj príliš prísne vynuovenie práva; v tejto súvislosti tiež

naliehavo žiada švajčiarske orgány, aby odvolali právne predpisy, ktoré ukladajú zahraničným podnikom poskytujúcim cezhraničné služby povinnosť predložiť záruku finančnej bezúhonnosti;

13. vyjadruje znepokojenie nad nedávnymi udalosťami na letisku Zürich-Kloten, kde švajčiarske orgány odmietli povoliť nemeckým a rakúskym taxikárom vziať cestujúcich, a vyslovuje vážne pochybnosti o tom, či je toto opatrenie v súlade s dohodou o voľnom pohybe osôb; naliehavo žiada Komisiu, aby túto záležitosť dôkladne preskúmala;
14. vyzýva Komisiu, aby preskúmala opatrenia brániace fungovaniu vnútorného trhu v rámci EÚ, ktoré predstavujú problém aj pre švajčiarskych poskytovateľov služieb, a aby v prípade potreby prijala opatrenia;
15. vyzýva švajčiarsku vládu a kantóny, aby využili skúsenosti EÚ a EHP s liberalizáciou odvetvia služieb prostredníctvom vykonávania smernice o službách; zdôrazňuje, že z hospodárskeho hľadiska sa ukazuje, že smernica o službách má liberalizačný účinok nielen vo vzťahu medzi jednotlivými členskými štátmi, ale aj v rámci členských štátov, a to prostredníctvom procesu skríningu vnútroštátnych právnych predpisov zameraného na odstránenie zbytočných prekážok pre usadenie sa, ako aj prostredníctvom partnerského preskúmania, na základe ktorého členské štáty odôvodňujú akékoľvek ďalšie obmedzenia vo verejnom záujme; domnieva sa preto, že podobné opatrenia by mohli byť nápomocné pri príprave podmienok pre intenzívnejšie cezhraničné poskytovanie služieb medzi EÚ a Švajčiarskom;
16. víta úsilie švajčiarskej vlády zamerané na zlepšenie dostupnosti informácií pre podniky z EÚ;
17. víta rozhodnutie švajčiarskeho parlamentu transponovať smernicu 2005/36/ES o uznávaní odborných kvalifikácií a žiada Švajčiarsko a Komisiu, aby čo najskôr dosiahli dohodu o vykonávaní smernice;
18. poznamenáva, že dohoda o voľnom pohybe osôb vo všeobecnosti neobsahuje komplexnú dohodu o voľnom pohybe služieb, ktorý len veľmi selektívne upravujú osobitné dvojstranné dohody; zdôrazňuje, že komplexná dohoda o voľnom pohybe služieb by obom stranám priniesla značné hospodárske výhody; vyzýva preto Komisiu a Švajčiarsko, aby preskúmali možnosť otvorenia rokovaní s cieľom uzavrieť komplexnú dohodu o voľnom pohybe služieb;
19. hoci plne rešpektuje príčiny osobitnej povahy vzťahov medzi Švajčiarskom a EÚ, nazdáva sa, že treba vyvinúť všemožné úsilie na to, aby sa totožné alebo paralelné pravidlá vnútorného trhu, okrem iného aj v oblasti voľného pohybu služieb, interpretovali a uplatňovali rovnako v EÚ aj vo Švajčiarsku s cieľom zabezpečiť rovnakú účasť Švajčiarska na vnútornom trhu;
20. zdôrazňuje vzájomný záujem EÚ a Švajčiarska na posilnení jednotného uplatňovania dohody o voľnom pohybe osôb a na včasnejšej konvergencii právnych predpisov EÚ a Švajčiarska o vnútornom trhu, čo by poskytlo transparentnejšie a predvídateľnejšie prostredie pre hospodárske subjekty z oboch strán;
21. víta nezávislú tendenciu švajčiarskych orgánov zohľadňovať judikatúru Európskeho súdneho dvora, ktorá bola vydaná po podpise dohody o voľnom pohybe osôb; víta

nedávne prijatie švajčiarskych právnych predpisov, ktoré zohľadňujú zásadu Cassis de Dijon;

22. vyzýva Komisiu a Švajčiarsko, aby v blízkej dobe dospeli k zhode v prebiehajúcich rokovaníach o dvojstranných dohodách vrátane dohody o bezpečnosti výrobkov; vyzýva Komisiu a Švajčiarsko, aby tieto a budúce dohody formulovali čo najjednoduchšie a najprezieravejšie s cieľom čo najviac obmedziť možnosť nejednotného uplatňovania už od začiatku ;
23. vyzýva Komisiu a Švajčiarsko, aby sa snažili vyvinúť mechanizmus na rýchlejšie prispôsobovanie dohody o voľnom pohybe osôb vývoju príslušného acquis v oblastiach spadajúcich do jej pôsobnosti;
24. vyzýva Komisiu a Švajčiarsko, aby preskúmali možnosti nájdenia horizontálnych riešení určitých inštitucionálnych otázok, zmenšili roztrieštenosť systému rozhodovania, posilnili komunikáciu medzi spoločnými výbormi a zväzili zavedenie účinného mechanizmu riešenia sporov;
25. vyzýva na posilnenie komunikácie medzi Európskym parlamentom a Švajčiarskom a žiada, aby sa predstavitelia Švajčiarska viac zapájali do práce Európskeho parlamentu a jeho príslušných orgánov;
26. konštatuje, že so zreteľom na nové výzvy v rámci súčasných a plánovaných rokovaní o viacerých oblastiach politiky, okrem iného o ochrane spotrebiteľa, je potrebné diskutovať o možnosti prekročenia existujúceho inštitucionálneho rámca a prípadného uzavretia komplexnej dvojstrannej dohody, ktorá by Švajčiarsku a EÚ priniesla vzájomný prospech;

o

o o

27. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.